

PÄIVÄKOTI MIILUN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Helsinki 2007

JOHDANTO.....	3
TIETOJA MIILUSTA.....	4
TOIMINTA-AJATUS.....	4
TOIMINTAA OHJAAVAT ARVOT	5
VARHAISKASVATUSYMPÄRISTÖ	6
HOIVAN, KASVATUKSEN JA OPETUKSEN KOKONAISUUS	7
KIELI JA VUOROVAIKUTUS	8
LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA	8
- tutkiminen	
- leikkiminen	
- liikkuminen	
- taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen	
SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT.....	11
– matemaattinen orientaatio	
– luonnontieteellinen orientaatio	
– historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio	
– esteettinen orientaatio	
– eettinen orientaatio	
– uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio	
KASVATUSKUMPPANUUS JA VERKOSTOYHTEISTYÖ	13
- kasvatuskumppanuus	
- yhteistyötahot	
ERITYINEN TUKI VARHAISKASVATUKSESSA.....	16
ARVIOINTI.....	17

Liite 1. Pakilan ala-asteen, Paloheinän ala-asteen ja päiväkotien yhteistoimintasuunnitelma

Liite 2. Esiopetuksen osallistumistodistus

JOHDANTO

Päiväkoti Miilun perustehtävä on tarjota asiakasperheille joustavaa ja turvallista päivähoitoa perheiden erilaiset tarpeet huomioiden. Tarjoamme lapsille kodikkaan kasvu- ja oppimisympäristön, jossa tavoitteenamme on turvata perheen arki ja hyvä lapsuus. Yhdessä vanhempien kanssa luomme puitteet lapsen fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle kasvulle ja kehitymiselle sekä kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille.

Tässä esitetyssä Miilun varhaiskasvatussuunnitelmassa esitellään Miilun päiväkotia ja sen toimintaa. Suunnitelman laatimiseen on osallistunut päiväkodin koko henkilökunta ja sitä arvioidaan ja kehitetään vuosittain huomioiden vanhemmilta ja lapsilta saatu palaute. Suunnitelma perustuu Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan (10/2006).

Esiopetus on lasten suunnitelmallista kasvatusta ja opetusta, joka nivoutuu kiinteästi sekä varhaiskasvatukseen että perusopetukseen. Miilun toiminnassa esiopetusikäisten lasten kanssa noudatetaan Helsingin kaupungin esiopetussuunnitelmaa (31.5.2005). Esiopetuksen sisältöalueet toteutuvat Miilun varhaiskasvatussuunnitelmassa esitettyjen sisällöllisten orientaatioiden kautta.

Päiväkoti Miilussa 17.3.2007
Miilun henkilökunta

TIETOJA MIILUSTA

Päiväkoti Miilu

Päiväkoti Miilu on valmistunut vuonna 1986. Pieni päiväkotimme toimii Paloheinän keskustassa, osoitteessa Paloheinäntie 5. Päiväkodin välittömässä läheisyydessä on kirjasto ja terveysasema. Päiväkotiin on hyvät bussiyhteydet Helsingin kaupungin joukkoliikenteen linjoilla 67 ja 63.

Päiväkodin kokonaan aidattu piha-alue on peruskorjattu vuonna 1999. Molemmilla ryhmillä on omat sisääntulopihat, eteis- ja wc-tilat ja ryhmähuoneet. Päiväkodin sisätilat ovat kodikkaat ja toimivat. Kaikkia tiloja hyödynnetään lasten päivittäisissä leikeissä ja toiminnoissa. Päiväkodilla on oma keittiö, jossa valmistetaan kaikki päivän ateriat. Päiväkoti on auki arkipäivisin 6.15–17.30 perheiden tarpeen mukaan.

Lapsiryhmät

Miilussa toimii kaksi lapsiryhmää. Lapset sijoitetaan ryhmiin pääsääntöisesti iän mukaisesti. Vanhempien lasten, 4-6-vuotiaiden Vilistäjien, ryhmän koko on 21 lasta ja nuorempien, 1-3-vuotiaiden Tuulispäiden, ryhmän koko määräytyy lasten iän mukaan.

Kuusivuotiaiden lakisääteistä, maksutonta esiopetusta järjestetään osana 4-6-vuotiaiden ryhmän toimintaa, mikäli ryhmään on sijoitettu vähintään 7 esiopetusikäistä lasta. Esiopetuksen toimikausi noudattaa koulujen lukuvuoden toiminta-aikoja. Esiopetusikäisten toiminta eriytetään pääsääntöisesti vertaisryhmässä tapahtuvaksi oppimiseksi ja toiminnaksi. Esiopetuksen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavat ryhmän lastentarhanopettajat.

Henkilökunta

Miilun henkilökuntaan kuuluu kuusi hoidosta ja kasvatuksesta vastuussa olevaa työntekijää (kolme lastentarhanopettajaa, kolme lastenhoitajaa), keittäjä, päiväkotiapulainen ja tarvittaessa avustavaa henkilökuntaa. Miilun oma keittäjä huolehtii lapsen ruoka-aineallergioiden huomioimisen päivittäisillä aterioilla päiväkotiin toimitetun lääkärintodistuksen mukaisesti. Päiväkotiapulaisen tehtäviin kuuluu päiväkodin siivouksesta ja liinavaatehuollosta vastaaminen ja avustaminen lapsiryhmässä tarpeen mukaan.

PÄIVÄKOTI MIILUN TOIMINTA-AJATUS

Miilun toiminta-ajatuksena on toteuttaa joustavaa päivähoitoa yhdessä vanhempien kanssa niin, että lapsilla on kodikas, turvallinen ja virikkeellinen kasvu- ja oppimisympäristö.

PÄIVÄKOTI MIILUN TOIMINTAA OHJAAVAT ARVOT

Miilun päiväkodin toimintaa ohjaavat arvot ovat henkilökunnan yhdessä määrittelemiä. Tavoitteena on luoda päiväkotiin sellainen kasvu- ja oppimisympäristö, jossa toteutuvat turvallisuus, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo. Päiväkodin koko henkilökunta on sitoutunut toimintaa ohjaavien arvojen suuntaiseen kasvatustyöhön.

Vanhempien tärkeiksi kokemista arvoista käydään keskustelua vuosittain vanhempainilloissa. Keskusteluissa esille tuleva käsitellään henkilökunnan kokouksissa, joissa luodaan perusta yhteisten arvojen suuntaiselle kasvatukselle.

Turvallisuus

Miilun päiväkodille on laadittu oma turvallisuussuunnitelma, joka perustuu Helsingin kaupungin turvallisuussuunnitelmaan. Miilun rakennus ja piha on lapselle helposti hahmotettava kokonaisuus. Lapsen on helppo jäsentää toimintaympäristö ja kokea se omakseen. Luomme fyysistä turvallisuutta valitsemalla ryhmälle leikki- ja toimintavälineet lasten iät huomioiden. Tilanteiden ennakoinnista huolehditaan hyvällä suunnittelulla. Porrastamalla perushoidon ja toiminnan tilanteita luomme sujuvaa ja turvallista arkea.

Miilun lapsille turvallisuutta luo pienen päiväkodin yhteisöllisyys ja kodinomaisuus. Koko henkilökunta tuntee lapset ja perheet ja kasvatuksellinen jatkumo ryhmien välillä syntyy luonnollisesti. Vanhempien, lasten ja kaikkien päiväkodin aikuisten avoimet ja luottamukselliset suhteet rakentavat lapsille turvallista kasvu- ja oppimisympäristöä. Miilun päiväkotitarjoaa lapsille mahdollisuuden oppia yhteistoimintaa ja ongelmanratkaisua turvallisuudessa yhteisössä, jossa ristiriitojen ratkaisu on johdonmukaista ja tasa-arvoista.

Suvaitsevaisuus

Miilun henkilökunta luo esimerkillään ja omalla toiminnallaan päiväkotiin ilmapiirin, jossa toisen ihmisen ja luonnon kunnioitus on osa arkipäivää. Perheiden erilaisiin kulttuureihin, elämäntapoihin ja arvoihin suhtaudutaan kunnioittaen. Lasten ja vanhempien ajatusten ja mielipiteiden kuunteleminen, niistä keskusteleminen ja niiden hyväksyminen vahvistaa luottamusta päiväkodin ja perheiden välillä. Miilussa lapset saavat myönteisiä kokemuksia osallisuudestaan ympäröivään yhteisöön ja erilaisia näkökulmia oman elämänskatsomuksensa rakentamista varten.

Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo

Miilussa perheet kohdataan tasa-arvoisina kasvatuskumppaneina. Päiväkodin henkilökunnan ja perheiden keskinäinen avoimuus auttaa mahdollisten ristiriitatilanteiden nopean selvittelyä ja ongelmanratkaisun. Selvittelyissä etsitään ratkaisuja ja toimintamalleja, joihin molemmat kasvatuskumppanit voivat sitoutua. Lasten keskinäisissä riitatilanteissa

Miilun henkilökunta toimii kaikkien lasten kohdalla johdonmukaisesti ja yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaan. Päiväkodin aikuiset havainnoivat lasten toimintatilanteita, puuttuvat niihin tarvittaessa ja tukevat lapsia oikeudenmukaisten ratkaisujen löytämisessä.

VARHAISKASVATUSYMPÄRISTÖ

Päiväkotimme sijaitsee Pohjois-Helsingissä, Keskuspuiston, Haltialan tilan ja Tuomarinkylän kartanon alueiden läheisyydessä. Alueella toimii leikkipuisto, useita päiväkoteja ja kaksi ala-asteen koulua.

Miilun koko henkilökunta tuntee lapset ja vastaa yhdessä lasten hyvinvoinnista. Pienessä päiväkodissa tutustuminen kaikkiin aikuisiin ja toisen ryhmän lapsiin on helppoa. Yhteiset lauluhetket, juhlat ja ulkoilu omalla pihalla tukevat yhteisyyden tunnetta. Henkilökunta havainnoi lasten päivittäisiä toimintoja jatkuvasti ja kerää tietoja heidän ajatuksistaan ja kiinnostuksen kohteista. Saatu tieto huomioidaan sisätilojen, piha-alueen ja leikkivälineiden käytön suunnittelussa lasten kannalta tarkoituksenmukaisiksi ja oppimiseen haastaviksi. Lasten toimintaympäristöä muovataan myös vanhemmilta saadun palautteen avulla.

Miilun henkilökunta tukee lasten keskinäistä vuorovaikutusta. Kannustamme lapsia ilmaisemaan omia mielipiteitään ja luomme tilaisuuksia keskusteluille. Lapsille annetaan aikaa tulla kuulluksi ja erilaisia mielipiteitä arvostetaan. Lasten keskinäisissä ristiriidoissa aikuinen auttaa lapsia oikeudenmukaisen ratkaisun löytämisessä. Ryhmässä lapsi harjoittelee vuorovaikutustaitoja ja yhdessä toimimista. Miilun oppimisympäristössä keskeistä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaaminen.

Lasten toiminnan toteutuksessa leikillä on keskeinen asema, sille järjestetään päivittäin tilaa ja aikaa. Toimintaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan pienryhmissä. Pienryhmätoiminnan toteuttamisen periaatteena on turvata lapsille kiireetön ja yksilöllinen toimintaympäristö. Toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon lasten ikä, kehitystaso ja kehitykselliset tarpeet.

Esiopetusikäisten lasten toiminta toteutetaan Miilussa integroituna 4-6-vuotiaiden lasten ryhmässä. Esiopetusikäisten lasten pienryhmässä lapsi harjaantuu ja rohkaistuu itsenäiseen toimintaan vertaisryhmässä, tottuu asteittain omatoimisuuteen ja harjaantuu vastuulliseksi koulutulokkaaksi. Pienryhmä toimii aamupäivisin eriyttynä joustavasti muun ryhmän toiminnasta esimerkiksi ulkoilua porrastaen. Esiopetusikäisille suunnatussa pienryhmätoiminnassa tuetaan kouluvalmiuksien kehittymistä ja kasvatuksellisen jatkumon luomista esi- ja alkuopetuksen välille lapsen yksilöllisen esiopetussuunnitelman ja alueen esi- ja alkuopetuksen yhteistoimintasuunnitelman mukaisesti.

HOIVAN, KASVATUKSEN JA OPETUKSEN KOKONAISUUS

Miilun arjessa toteutetaan hyvää perushoitoa huolehtimalla monipuolisen ravinnon, levon ja toiminnan, liikunnan ja ulkoilun tasapainoisesta kokonaisuudesta lapsen päivässä. Lapsia ohjataan pienestä pitäen opettelemaan henkilökohtaista hyvinvointia edistäviä asioita kuten käsienpesua, tarkoituksenmukaista pukeutumista, erilaisiin ruoka-aineisiin totuttelua ja ulkoilusta ja liikunnasta nauttimista. Lapsia kannustetaan harjoittelemaan itsenäistä selviytymistä perushoidon tilanteissa, mutta tarvittaessa aikuisen apu on aina saatavilla. Yhdessä lasten kanssa iloitaan uusista opituista taidoista. Keskeisellä sijalla perushoidon ja terveyskasvatuksen toteuttamisessa on aikuisen toimiminen mallina.

Vilistäjien (4-6-vuotiaat) lasten kanssa syvennyttään perusteellisemmin terveellisen ravinnon merkitykseen ja hyvien ruokatottumusten opetteluun. Harjoitteleme myös omista vaatteista ja tavaroista huolehtimista ja turvallisen liikkumisen opettelemista lähiympäristössä. Omatoimisuuteen perushoidon eri tilanteissa paneudutaan tavoitteena itsenäinen selviytyminen myöhemmin koulutulokkaana.

Lapsen arki Miilussa

Lapsen tullessa päiväkotiin henkilökunta ottaa hänet vastaan tervehtien myös lasta tuovaa huoltajaa. Aamiaiseen asti ryhmät toimivat yhdistettynä 4-6-vuotiaiden Vilistäjien tiloissa. Aamiaiselle siirryttään omiin ryhmiin, joissa päivä jatkuu iltapäivän ulkoiluun saakka.

Aamiaista seuraa ryhmien toiminta-aika, joka sisältää vaihdellen sekä ohjattua toimintaa että lasten omaehtoista toimintaa ryhmälle tehdyn suunnitelman mukaisesti.

Ulkoiluun siirryttäessä lapsen vaatetus huolehditaan säänmukaiseksi. Pukeutumisessa lasta kannustetaan omatoimisuuteen, mutta aikuinen on aina tilanteissa mukana huolehtimassa vaatetuksen asianmukaisuudesta. Miilussa pyritään ulkoilemaan joka säällä, joten vanhemmat huolehtivat päivittäin lapsen ulkoilu- ja sadevarusteet käyttökuntoon. Ulkoilu tapahtuu joko omalla pihalla tai retkeillen lähiympäristössä.

Ulkoilua seuraa lounasaika. Lounaalla ryhmän aikuiset syövät yhdessä lasten kanssa. Lapsia kannustetaan maistamaan erilaisia ruoka-aineita. Opettelemme samalla myös hyviä ruokailutapoja, kohteliasta käytöstä ja keskustelua oman pöytäseurueen kanssa.

Lounaan jälkeen Miilussa on lepoaika kaikille lapsille. Lepohetken aluksi luetaan satua tai kuunnellaan musiikkia. Sadun jälkeen unta tarvitsevat lapset nukkuvat päiväunet ja muut nousevat vähitellen leikkimään.

Leikkien jälkeen syömme välipalan ja lähdemme ulkoilemaan omalle pihalle, josta huoltajat hakevat lapsen. Lapsi luovutetaan hakijalle omalla ulkoilupihalla ja lapsi saa poistua päiväkodin pihalta vain huoltajan seurassa

hyvästelyään ensin oman ryhmänsä aikuisen. Hakutilanteessa vaihdetaan kuulumiset lapsen päivästä.

KIELI JA VUOROVAIKUTUS

Kieli on ajattelun ja tunteiden ilmaisun väline. Kielen avulla lapsi on vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa ja kokee osallisuutta sen tapahtumiin. Miilun aikuiset toimivat kielenkäytön mallina päiväkodin eri-ikäisille lapsille. Miilussa aikuisten tehtävänä on luoda kielellisiä vuorovaikutustilanteita, joissa aktiivinen ja tasa-arvoinen osallistuminen ja kuulluksi tuleminen toteutuu riippumatta lapsen iästä, kielen kehityksen vaiheesta tai kielellisistä erityistarpeista (esim. puhe-/äänihäiriöt). Puhumaan opettelevien lasten kanssa korostuu toiminnan nimeäminen. Oleellista kielen kehityksen ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen kannalta on paitsi taito ilmaista itseään myös taito kuunnella. Miilussa kuuntelemista harjoitellaan päivittäin arjen puhetilanteissa. Tuemme lapsen kielen kehittymistä kannustamalla keskusteluun ja pohdintaan käyttäen apuna monipuolista lastenkirjallisuutta, nukke- ja pöytäteatteria. Kirjallisuuden avulla tutustumme myös kielen rytmiin ja lauserakenteisiin. Sana- ja käsitevarastoa laajennamme lorujen, riimien ja arvoitusten kautta kielellä leikitellen. Luovaan kielenkäyttöön paneudumme kuvakerronnan ja saduttamisen keinoin.

Vilistäjien (4-6-vuotiaat) ryhmässä kielellisen kehityksen tukemisessa korostuu puhumaan rohkaistuminen ja oman mielipiteen ilmaiseminen. Harjoittelemme edelleen toisten kuuntelemista ja oman puheenvuoron odottamista. Kirjaimet, äänneet ja tavut tulevat tutuiksi kielellisen tietoisuuden herättelemiseen tähtäävässä toiminnassa, satujen, lorujen ja kielellä leikittelyn myötä.

LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA

Tutkiminen

Alle kouluikäiselle lapselle luontainen tapa oppia ja tutustua ympäröivään maailmaan on toiminnallinen. Lapsi oppii arjessa kokemalla ja kokeilemalla erilaisia asioita eri aisteillaan. Miilun arkeen haetaan elämyksiä lapsen lähiympäristöstä havainnoimalla, tutkimalla ja keskustelemalla kokemuksista. Hoito- ja kasvatushenkilökunta havainnoi ja tukee lapsen kehitystä, toimintaa ja oppimista. Havainnoinnista saatu tieto hyödynnetään ryhmien arjen suunnittelussa ja ryhmien toimintasuunnitelmien laatimisessa. Pienen päiväkodin eri-ikäisten lasten läheinen yhdessäolo mahdollistaa monipuolisen oppimisen päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa lasten välillä.

Uusien asioiden omaksuminen alle kouluikäisellä lapsella tapahtuu liittäen tietoja, taitoja ja kokemuksia aiemmin opittuun. Miilun hoito- ja kasvatushenkilökunta luo lapsen arkeen yhtenäisiä kokonaisuuksia, jotka

ohjaavat lasta jäsentämään ympäristöään ja ymmärtämään asioiden yhteenkuuluvuutta.

Esimerkiksi retkillä lähiympäristöön lapsi oppii eri aistein havaitsemaan vuodenaikojen muutoksia. Luonnon äänet, tuoksut, valot ja varjot aistitaan erilaisina vuodenaajoista riippuen. Luontoretket tarjoavat lapselle myös mahdollisuuden runsaasti mielikuvitusta kehittäviin leikkeihin ja erilaisten liikunnallisten taitojen, kuten esim. juoksu, tasapaino, kiipeäminen ja hyppääminen, harjoittamiseen. Matemaattiset taidot kehittyvät vaikkapa keräilemällä, kokoamalla ja lajittelemalla erivärisiä lehtiä, samanlaisia käpyjä ja samanmittaisia keppejä. Luontoretket antavat lapsille myös mahdollisuuden hiljaisuuden kuunteluun ja rauhoittumiseen. Retkillä pohdimme milloin luonnossa on hiljaista ja miksi, milloin taas paljon ääniä ja miksi. Ympäristökasvatus toteutuu käytännön tilanteissa huolehtimalla omien roskien poiskorjaamisesta ja ohjaamalla lapsia luonnon kasvurauhan kunnioittamiseen. Yhdessäolon mukavat hetket toimivat samalla oivallisena tilaisuutena yhteistoiminnan ja muiden sosiaalisten taitojen oppimiseen. Näiden oppimistilanteiden haasteita lisätään lasten iän ja kehityksellisten tarpeiden mukaan.

Leikkiminen

Leikin avulla lapsi tutustuu yhteisön sääntöihin ja tapoihin, oppii tekemään valintoja ja ottamaan huomioon kanssaihmiset. Leikkiessään lapsi on mukana kaikilla aisteillaan. Omalla toiminnallaan hän vaikuttaa leikin kulkuun ja oppii yhteistoiminnan merkityksen. Lapsen vuorovaikutustaidot ja motoriset perustaidot kehittyvät ja hän saa kokemuksen osallisuudesta ja mahdollisuudestaan vaikuttaa. Leikki edistää luovan ajattelun, itseilmaisun ja kielen kehittymistä ja toimii tärkeänä vastapainona passivoivalle informaatio- ja mediakulttuurille.

Miilun päiväkodissa leikkiä pidetään ensiarvoisen tärkeänä lapsen kokonaisvaltaiselle kasvulle ja oppimiselle. Miilussa lapset itse valitsevat ja ideoivat leikkejään aikuisen tukiessa leikin toteutumista huolehtimalla tilojen käytöstä ja välineiden saatavuudesta. Aikuisen rooli on tarkkaileva ja tarvittaessa leikin kulkua eteenpäin auttava. Miilussa järjestetään leikkirauhaa pienryhmille joustamalla ulkoiluaajoissa ja käyttämällä lähes kaikkia päiväkodin tiloja leikkimiseen. Vaalimme leikkiä paitsi oppimistilanteena myös ilon ja virkistykseen tarjoajana, mielikuvituksen kehittäjänä ja yhdessäolon tärkeänä muotona.

Isompien lasten leikeissä painottuvat rooli- ja sääntöleikit. Esiopetusikäinen lapsi harjoittaa leikkiessään kouluvalmiuksien kannalta tärkeitä taitoja kuten yhteisten sopimusten noudattamista, ongelmanratkaisukykyä ja yhteistoimintaa. Aikuinen toimii edelleen leikin mahdollistajana, mutta esiopetusikäisten lasten leikeissä korostuu omaehtoisuus ja vastuunottaminen leikin sujumisesta.

Liikkuminen

Liikuntakasvatuksella Miilussa tuetaan lapsen luontaista liikunnantarvetta. Miilussa liikunta nähdään lapsen välttämättömänä tarpeena, joka vaikuttaa kokonaisvaltaisesti lapsen hyvinvointiin. Miilussa lasten liikunnan tarpeen tyydyttämisestä huolehditaan järjestämällä päivärytmiin sopivasti vaihtelua ulkoilun ja sisätoiminnan välillä. Omaehtoisen ulkoilun lisäksi teemme liikunnallisia retkiä läheiselle urheilukentälle, lähipuistoihin ja -metsiin kaikkina vuodenaikoina. Omalla pihalla leikimme päiväkodin aikuisten ohjaamia liikuntaleikkejä ja rakennamme liikuntaratoja. Pallopeleihin on mahdollisuus pienellä, aidatulla sisäpihalla.

Miilun sisäliikunta järjestetään pienryhmissä. Vuoden 2004 aikana aloitettiin 1-3-vuotiaiden ryhmässä alueellinen liikuntahanke, jonka ohjaajana toimi fysioterapeutti Riitta Bousnina. Hankkeen tavoitteena on ollut järjestelmällisen, kaikkein pienimpiäkin koskevan, liikuntakulttuurin luominen päiväkoteihin. Miilun 1-3-vuotiaiden ryhmässä edelleen säännöllisesti toteutettavilla liikuntatuokioilla harjoitetaan perusliikuntataitoja kuten esim. juoksua, tasapainoa ja tasahyppyä. Miilun isompien, 3-6-vuotiaiden ryhmän, sisäliikuntaa painotetaan liikuntaviikoilla. Niiden aikana kaikki ryhmän lapset saavat monipuolisia kokemuksia erilaisista sisäliikuntamuodoista kuten liikuntaleikeistä, kehonhahmotusharjoituksista, mielikuva- ja musiikkiliikunnasta ja erilaisten liikuntavälineiden käytöstä. Liikunnallisten haasteiden lisäämiseksi käytämme lähialueen sisäliikuntatiloja. Talviurheilulajeista paneudumme luistelun alkeiden harjoitteluun.

Miilun liikuntakasvatuksen tavoitteena on luoda kaikille lapsille iloisia hetkiä liikunnan parissa. Ohjaamme lapsia nauttimaan yhdessä toimimisesta ja liikunnan tuomasta hyvän olon tunteesta. Vahvistamme liikuntaan liittyviä positiivisia mielikuvia ja aktivoimme liikuntataidoiltaan erilaisia lapsia motoristen taitojen ja kunnan kohottamiseen.

Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen

Miilun taidekasvatuksessa painotetaan tekemisen iloa. Miilussa lapsilla on mahdollisuus rohkaistua kokeilemaan ja harjoittelemaan uusia asioita. Taidekasvatusta toteutetaan erilaisissa projekteissa ja työpajoissa, joiden aiheissa huomioidaan lasten kiinnostuksen kohteet. Erityisesti 4-6-vuotiaiden ryhmän toiminnassa käytämme monipuolisesti hyväksimme kotikaupunkimme museoiden, näyttelyiden ja teattereiden tarjontaa tekemällä retkiä eri kohteisiin. Aineksia ja elämyksiä taidekasvatukseen saamme myös yhteistyöstä alueella toimivien Pakilan musiikkiopiston ja Pohjois-Helsingin kuvataidekoulun kanssa.

Miilun musiikkikasvatuksessa painotetaan yhdessä tekemistä. Laululeikeistä, rytmisoitinten kokeilemisesta sekä yhdessä laulamisesta ja soittamisesta lapset saavat elämyksiä ja aineksia omaa musiikillista kehitystään varten. Käytämme musiikkikasvatuksessa apuna keho- ja rytmisoittimia. Tutustumme musiikin peruskäsitteisiin (esim. rytmi, tempo) leikin, tanssin ja

musiikkiliikunnan avulla ja harjoittelemme kuuntelemista ja laulamista. Musiikkia kuuntelemme päivittäin myös lepohetkien yhteydessä.

Miilun kuvataidekasvatuksessa lapset tutustuvat erilaisiin työtapoihin ja saavat ohjausta työvälineiden oikeasta käytöstä. Lapsilla on mahdollisuus kokeilla työskentelemistä eri tekniikoilla kuten piirtäminen, maalaaminen ja muotoileminen ja erilaisilla materiaaleilla kuten vesi- ja peitevärit, sormimaalit, askartelumassat ja tekstiilimateriaalit. Aiheita ja mielenkiinnon kohteita kuvataidetyöskentelyn innoittajaksi saamme ohjaamalla lapsia havainnoimaan ympäristöään tarkasti ja pohtimalla yhdessä näkemäämme ja kokemaamme. Miilussa lapsia kannustetaan toteuttamaan omia ideoitaan, joita käytetään hyväksi myös jatkotyöskentelyn suunnittelemisessa.

SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIO

Päiväkoti Miilun ryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat perustuvat varhaiskasvatussuunnitelmassamme esitettyyn käsitykseen lapselle ominaisesta tavasta toimia. Sisällöllisiin orientaatioihin paneudutaan kokonaisvaltaisesti tutkimalla, leikkimällä, liikkumalla ja taiteellisista kokemuksista nauttimalla. Esiopetusikäisten lasten toiminnan suunnittelussa noudatamme Helsingin kaupungin esiopetussuunnitelmaa (31.5.2005), jota toteutamme Miilun varhaiskasvatussuunnitelman sisällöllisten orientaatioiden kautta.

Matemaattinen orientaatio

Miilussa lapsi kehittää matemaattista ajatteluaan ja ongelmanratkaisukykyään arjen toiminnan yhteydessä. Arkisissa, päivittäin toistuvissa tilanteissa lapsen huomiota kiinnitetään ympäristön asioiden ja esineiden lukumäärään, järjestykseen, kokoon ja muotoon. Ulos lähtiessämme voimme esimerkiksi miettiä minkä värisiä pipoja lapsilla on. Pipot ensin luokitellaan värin mukaan, niiden lukumäärä/väri lasketaan ja sen jälkeen tehdään vertailu. Vertailu vielä havainnollistetaan tekemällä pipoista jono lattialle. Bussiretkille lähtiessämme voimme pysäkillä odotellessamme laskea esimerkiksi ohiajavien henkilöautojen/kuorma-autojen määriä. Samalla voimme etsiä lähiympäristöstämme matemaattisia kuvioita, kolmioita, neliöitä, jne. vaikkapa rakennuksista, bussikatoksista ja liikennemerkeistä.

Ohjaamme lapsia loogiseen ajatteluun. Päivän tapahtumien järjestystä havainnoimme kuvien avulla ja pohtimalla lasten oman päivän tapahtumien kulkua. Ajan kulumista seuraamme päivittäin kalenterista. Sen avulla opettelemme hahmottamaan käsitteet eilen, tänään ja huomenna ja harjoittelemme viikonpäiviä. Kalenteria seuraamalla lapsille tulevat tutuksi myös vuodenaikojen kierto ja kuukausien vaihtelu.

Luonnontieteellinen orientaatio

Miilun ympäristökasvatuksessa lapset tutustuvat lähiympäristönsä luontoon. Retkeilemällä lähiympäristössä ja kotikaupungissaan Miilun lapset saavat omia luontokokemuksia sekä luonnon ympäristöstä että rakennetusta ympäristöstä. Paloheinän ympäristö metsineen ja peltoineen tarjoaa hyvän mahdollisuuden havainnoida vuodenaikojen vaihteluita, kotimetsien lintuja, eläimiä ja kasveja. Kaupunkiretket laajentavat lasten kokemusta rakennetusta ympäristöstä. Päiväkodissa pohdimme yhteisesti eroja erilaisten elinympäristöjen välillä.

Miilussa lapset oppivat kunnioittamaan luontoa omien kokemusten ja elämysten avulla. Luonnossa liikkuessamme päiväkodin aikuiset ohjaavat lapsia tietoisesti kokoamaan havaintoja kaikilla aisteillaan. Kysymysten avulla lapsia ohjataan kiinnittämään huomiota kohteiden, kuten esim. yksittäinen kasvi, tai ilmiöiden, kuten esim. sää, ominaisuuksiin.

Miilussa lasten kanssa havainnoidaan erilaisin kokein luonnossa tapahtuvia ilmiöitä ja ihmisiä ja eläimiä osana luontoa. Tutkimuskohteet valitaan lasten kiinnostuksen mukaan erilaisista luonnonilmiöistä kuten kasvu, vesi, ilma, valo ja lämpö. Tutkimiseen paneudutaan perusteellisemmin tekemällä kokeisiin ennako-oletuksia ja etsimällä ongelmanratkaisuja yhdessä.

Ympäristökasvatuksessa käsitellään lisäksi mm. kestävään kehitykseen ja liikennekasvatukseen liittyviä teemoja. Lapsia ohjataan ymmärtämään oman toiminnan vaikutus luonnon hyvinvointiin esimerkiksi huolehtimalla retkillä roskien poiskorjaamisesta ja omien jälkien siivoamisesta. Liikennekasvatuksessa harjoitteleme liikkumista joukkoliikennevälineillä ja jalankulkijoina. Opettelemme jalankulkijoille tärkeitä liikennemerkkejä ja turvallisia koulureittejä lähikouluille.

Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio

Tutustumme lasten kanssa liikkuessamme ympäristömme palveluihin kuten kauppoihin, kirjastoon, terveysasemaan, kirkkoihin ja kouluihin. Keskustelemalla lasten kanssa heidän mielenkiintonsa kohteista ja ajankohtaisista asioista autamme lasta ymmärtämään ympäröivää yhteiskuntaa ja sen tapahtumia. Satujen, kerronnan ja kuvien avulla tuomme lapsen lähelle tapahtumia ja tarinoita menneiltä ajoilta.

Esteettinen orientaatio

Miilussa lasta ohjataan kiinnittämään huomiota arjen estetiikkaan esimerkiksi huomioimalla kauniisti tarjolla oleva ruoka. Nautimme konserteissa käydessämme kuulemastamme ja erilaisen taiteen näkemisestä retkikohteissamme. Ihailemme omien käsiemme töitä ja opettelemme huomaamaan toisten hienot aikaansaannokset.

Eettinen orientaatio

Miilun päiväkodin eettinen kasvatus pohjautuu päiväkodin toimintaa ohjaaviin arvoihin. Miilussa lapsilla on mahdollisuus harjoitella yhteisön jäsenenä toimimista turvallisessa yhteisössä, jossa ristiriitojen ratkaisu on johdonmukaista. Miilussa lapset tutustuvat erilaisista perheistä tuleviin lapsiin. Leikeissä ja ohjatussa toiminnassa heillä on tilaisuus oppia yhteistoimintaa, yhteisten tapojen luomista ja niihin sitoutumista. Lapsilla on päivittäin tilaisuuksia tulla kuulluksi ja mahdollisuus vaikuttaa yhteisön tapahtumiin. Lapsen tunnetta osallisuudesta vahvistavat yhteiset tapahtumat, juhlat ja retket. Arjen toistuvissa tilanteissa opettelemme hyviä käytöstapoja kuten kiittämistä, anteeksipyytämistä ja -antamista. Turvallisuus, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo toteutuvat päiväkodin arjen tilanteissa henkilökunnan esimerkin avulla.

Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio

Miilun katsomuskasvatuksessa kunnioitetaan perheen vakaumusta. Perheiden ajatukset ja toiveet katsomuskasvatuksen toteuttamisesta kirjataan kasvatuskumppanuuden alussa lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai lapsen esiopetussuunnitelmaan. Miilun uskontokasvatus perustuu evankelisluterilaiseen näkemykseen, jota toteutamme toiminnassa huomioiden kirkollisia juhlapyhiä (joulu ja pääsiäinen). Pakilan seurakunnan lapsityöntekijä vierailee päiväkodissa pitämässä tuokioita yhteisesti sovituista aiheista. Teemme myös retkiä kotikirkkoomme. Erilaisiin katsomuksiin ja niiden tapoihin tutustumme, mikäli ryhmässä on muihin uskontokuntiin kuuluvia lapsia.

KASVATUKUMPPANUUS JA VERKOSTOYHTEISTYÖ

Kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuudella tarkoitetaan sekä Miilun päiväkodin hoito- ja kasvatushenkilökunnan ja lapsen huoltajien monipuolista yhteistyötä lapsen kasvun ja kehityksen turvaamiseksi että päiväkodin henkilökunnan kesken tapahtuvaa työyhteisön sisäistä vuoropuhelua kasvatusyhteisön kehittämiseen liittyen. Kasvatuskumppanuutta toteutetaan perheiden erilaiset tarpeet huomioiden. Miilun hoito- ja kasvatushenkilökunnalla on ammatilliset valmiudet tukea ja ohjata lasta ja perhettä lapsen kasvun ja perheen kehittymisen eri vaiheissa.

Kasvatuskumppanuus alkaa kun perhe vastaanottaa hoitopaikan lapselle. Kasvatuskumppanuuden alussa perhe tekee tutustumiskäynnin päiväkotiin, jolloin esitellään tilat ja henkilökunta. Tällöin sovitaan yhteisesti myös lapsen hoidon aloittamiseen liittyvistä asioista ja ”pehmeän laskun” toteuttamisesta yksilöllisesti, perheen tarpeet huomioiden. ”Pehmeän laskun ” aikana lapsi vähitellen totuttautuu uuteen ympäristöön, ryhmässä toimimiseen ja häntä hoitaviin aikuisiin. Tutustumisen yhteydessä käytävissä keskusteluissa

päiväkodin hoito- ja kasvatushenkilökunta saa vanhemmilta tärkeää tietoa lapsen yksilöllistä tavoista ja tottumuksista sekä perheen toiveista hoidon aloittamiseen liittyen. Keskusteluissa perheille tulevat tutuiksi päiväkodin arkeen liittyvät asiat.

Kun hoitosuhde on alkanut, lapselle laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma. Keskustelussa sovitaan yhteisistä kasvatustavoitteista ja menettelytavoista. Suunnitelma laaditaan kirjallisesti ja sitä arvioidaan lapsen hoitosuhteen jatkuessa säännöllisesti.

Esiopetusikäisille lapsille laaditaan lapsen esiopetussuunnitelma syys toiminta-kauden alkaessa. Suunnitelmaan kirjataan lapsen ja vanhempien toiveita ja ajatuksia esiopetuksesta. Lapselle asetetaan myös henkilökohtaisia tavoitteita kouluvalmiuksia ajatellen. Arviointikeskustelu käydään keväällä lapselle syksyllä asetettujen tavoitteiden pohjalta. Esiopetussuunnitelma toimitetaan vanhempien suostumuksella siihen kouluun, jossa lapsi aloittaa koulunkäyntinsä.

Päivittäinen yhteistyö ja vuorovaikutus perheen ja lasta hoitavan henkilökunnan välillä on tärkeä osa kasvatuskumppanuutta. Miilussa järjestettävät juhlat tarjoavat mahdollisuuden tutustua lapsen päivähoitopaikkaan ja muihin asiakasperheisiin. Myös vanhempain-iltapäivissä on asiakasperheillä tilaisuus keskustella lapsen ja päivähoiton arkeen liittyvistä asioista vertaisryhmissä. Vanhempainiltapäiviä järjestetään molemmille ryhmille kaksi kertaa toimintavuoden aikana.

Vanhempainkahvilassa huoltajat voivat iltapäivän aikana tutustua lapsen arkeen päiväkodissa ja tavata hoito- ja kasvatushenkilökuntaa. Avoimia iltapäiviä järjestetään ryhmäkohtaisesti kaksi kertaa toimintavuoden aikana.

Mielipidetiedusteluilla selvitetään vanhempien toiveita ja tuetaan heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa päiväkodin toimintaan. Henkilökunta tukee vanhempien keskinäistä yhteistyötä osallistumalla vanhempain toimikunnan kokouksiin.

Verkostoyhteistyö

Neuvola

Päiväkodissa tehdyn seurannan perusteella kolme- ja viisivuotiaista lapsista täytetään havainnointilomake, joka annetaan vanhemmille toimitettavaksi neuvolaan ikäkausitarkastuksen yhteydessä. Lisäksi neuvolan terveydenhoitaja käy päiväkodissa kerran toimikauden aikana.

Kiertävä erityislastentarhanopettaja (KELTO)

Alueella toimii kiertävä erityislastentarhanopettaja, joka tarvittaessa konsultoi päiväkodin hoito- ja kasvatushenkilökuntaa. Kelto osallistuu lasten erityistarpeiden kartoittamiseen, hoitoonohjaukseen ja kuntoutussuunnitelman laatimiseen.

Alueen muut päiväkodit

Alueen päiväkodeissa järjestetään lapsille yhteisiä tapahtumia. Loma- ja kesäaikojen hoitojärjestelyt toteutetaan keskitetysti avoimissa päiväkodeissa.

Pakilan seurakunta

Pakilan seurakunnan lapsityönohjaaja käy päiväkodissa etukäteen sovittuina ajankohtina noin kolme kertaa toimintakauden aikana. Lapsi osallistuu seurakunnan kanssa yhteistyössä järjestettäviin tuokioihin vanhempien suostumuksella. Juhlapyhiin liittyvät kirkkokäynnit ovat osa seurakunnan kanssa tehtävää yhteistyötä.

Oppilaitokset

Yläasteilta käy nuoria tutustumassa työelämään viikon TET- jaksoilla. Alan ammatillisista oppilaitoksista päiväkotiin tulee lähihoitajaopiskelijoita työssä oppimisen jaksoille ja näyttötutkintoja suorittamaan.

Perheneuvola

Tarvittaessa päiväkodin hoito- ja kasvatushenkilökunta saa konsultoiden tukea perheneuvolan henkilökunnalta.

Alueellinen suomi toisena kielenä – lastentarhanopettaja

Päivähoitoalueellamme toimii alueellisen suomi toisena – kielenä lastentarhanopettajan ohjaamana S2-verkosto. Työryhmän toiminnan tavoitteena on kartoittaa alueen päivähoitoon sijoitettujen maahanmuuttajataustaisten ja monikielisten lasten suomen kielen opetuksen tarve ja tukea päivähoiton henkilökuntaa opetuksen järjestämisessä. Miilun päiväkodista työryhmään osallistuu vuosittain valittu henkilö.

Ensio-verkosto

Ensio-verkosto tukee esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä alueella. Verkostoon kuuluu opettajia Pakilan ja Paloheinän ala-asteen kouluista ja päiväkotien esiopetusryhmistä. Verkosto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Kokoontumisissa suunnitellaan alueen vuosittaiset esi- ja alkuopetuksen yhteistyötapahtumat (esim. joululaulajaiset ja esiopetusikäisten tutustumiskäynnit kouluille). Esi- ja alkuopetuksen yhteistyöopettajat tapaavat kerran keväällä ja syksyllä kouluilla. Tapaamisissa keskustellaan koulun

aloittamiseen liittyvistä asioista koulutulokkaille laadittujen esiopetussuunnitelmien pohjalta.

Esiopetuksen oppilashuolto

Pohjoisella päivähoitoalueella toimii esiopetuksen oppilashuoltotyöryhmä, johon kuuluu asiantuntijoita edellä mainituista yhteistyötahoista ja edustajia alueen päiväkodeista. Esiopetuksen oppilashuoltotyöryhmä tekee tarvittaessa yhteistyötä perusopetuksen oppilashuoltotyöryhmän kanssa.

Miilussa esiopetuksen oppilashuollollisissa asioissa keskitytään yksittäisen lapsen ja perheen tukemiseen. Syksyllä esiopetusvuoden alkaessa kokoontuvat Miilussa alueen Kelto, esiopetusta antavat opettajat ja päiväkodin esimies kartoittamaan esiopetusikäisten lasten valmiuksia tulevaa esiopetusvuotta varten. Miilun hoito- ja kasvatushenkilökunnalla on valmiudet kohdata lapsi ja perhe erilaisissa ongelma- ja kriisitilanteissa, antaa tarvittavaa tukea ja ohjata perhettä saamaan asiantuntija-apua. Syrjäytymisen ehkäisemiseksi Miilussa kiinnitetään erityisesti huomiota lapsiryhmän sisäisiin vuorovaikutussuhteisiin ja lasten yksilöllisten vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Esiopetusikäisten toiminnassa paneudutaan turvallisen liikkumisen opetteluun eri liikennevälineillä, toimimiseen hätätilanteissa ja henkilökohtaisen koskemattomuuden oikeuteen. Esiopetuksen oppilashuollon toteutumisesta vastaavat ryhmän lastentarhanopettajat.

ERITYINEN TUKI VARHAISKASVATUKSESSA

Mikäli lapsen erityisen tuen tarve päivähoidon alkaessa edellyttää tukitoimenpiteitä, tulee lapsella olla asiantuntijan lausunto tuen tarpeesta. Lapsen tuen tarve voidaan myös havaita vähitellen. Tällöin vanhempien kanssa neuvotellaan jatkotoimenpiteistä. Päiväkodin henkilökunta ohjaa perhettä tarvittaviin tutkimuksiin hakeutumisessa ja tuki- ja kuntoutuspalvelujen hakemisessa. Erityistä tukea tarvitsevalle lapselle mahdollisia rakenteellisia tukitoimenpiteitä Miilussa ovat ryhmäkoon pienentäminen tai ryhmä-/henkilökohtaisen avustajan hankkiminen. Erityistä tukea tarvitseville lapsille tehdään Miilussa yhteistyössä vanhempien ja alueella toimivan kiertävän erityislastentarhanopettajan (Kelto) kanssa kuntoutussuunnitelma, jossa sovitaan yhteisistä toimintatavoista ja lapsen kuntoutukselle asetettavista tavoitteista. Kuntoutussuunnitelmaa tarkistetaan vuosittain yhteistyössä vanhempien kanssa. Perhettä voidaan myös ohjata hakemaan lapselle paikkaa sopivasta erityisryhmästä.

Esiopetusikäisen, erityistä tukea tarvitsevan lapsen kohdalla neuvotellaan yhteistyössä vanhempien ja kiertävän erityislastentarhanopettajan kanssa lapsen siirtymisestä perusopetukseen. Neuvotteluissa apuna toimivat esiopetuksen ja perusopetuksen oppilashuoltotyöryhmät.

ARVIOINTI

Miilun toimintaa, varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmaa arvioidaan lapsilta ja vanhemmilta saadun palautteen avulla. Lapsilta saatu päivittäinen ja välitön palaute toiminnasta huomioidaan arjen toteutumisessa esimerkiksi joustavina ulkoilujärjestelyinä, leikkirauhan turvaamisena ja toiminnan sisällön muutoksissa. Esiopetusikäisille lapsille annetaan kevättoimintakauden päätteeksi osallistumistodistus.

Vanhemmilta saatua palautetta käsitellään päivittäin ryhmien omissa palaverissa ja viikoittain koko päiväkodin yhteisissä kokouksissa. Vanhempien palautetta saamme arjen yhteistyössä, vanhemmille suunnatuissa yhteistyötapahtumissa ja asiakaskyselyjen avulla.

Miilun hoito- ja kasvatushenkilökunta arvioi omaa työtään ja päiväkodin kasvatusyhteisön toimivuutta viikoittaisissa kokouksissa. Vanhempien toiveisiin ja huolenaiheisiin reagoidaan pienessä päiväkodissa nopeasti ja joustavasti etsien eri osapuolia tyydyttäviä ratkaisuja.

Päiväkodin henkilökunta käy vuosittain kehityskeskustelun esimiehen kanssa. Keskusteluissa asetetaan tavoitteita ja kehittämiskohteita omalle työlle. Miilun päiväkodin koko henkilökunnan suunnittelupäivissä, kaksi kertaa vuodessa, arvioidaan ja päivitetään varhaiskasvatussuunnitelma, luodaan kehykset vuosittain toteutuvalla toiminnalla ja työstetään ryhmien toimintasuunnitelmia.

Liite 1.

HELSINGIN KAUPUNKI
Sosiaalivirasto
Opetusvirasto

PAKILAN ALA-ASTEEN,
PALOHEINÄN ALA-ASTEEN
JA PÄIVÄKOTIEN
YHTEISTOIMINTASUUNNITELMA

PERUSOSA (liitetään osaksi koulun ja päiväkodin opetussuunnitelmaa)

1. Nimet: koulu ja yhteistyöpäiväkodit

Pakilan ala-aste, Paloheinän ala-aste, pk.Havukka, pk. Pakila, pk. Pikkusuo, pk. Kytöniitty, pk. Miilu, pk. Valkea, pk. Vallesmanni ja Pakilan Montessori -esikoulu.

2. Alueen kuvaus

Pakila-Paloheinä -alue on omakoti- ja rivitaloaluetta keskuspuiston kupeessa Pohjois-Helsingissä. Pakila-Paloheinä on arvostettua asuntoaluetta, jossa lapsiperheet viihtyvät usein jo toisessa sukupolvessa. Väestön koulutus- ja tulotaso on korkea ja vanhemmat ovat kiinnostuneita sekä päiväkotien että koulujen toiminnasta ja niiden kehittämisestä. Alueen ulkoilu- ja urheilumahdollisuudet ovat erinomaiset. Aluetta ympäröi upea luonto!

3. Jatkuvuus esiopetuksesta perusopetukseen

3a) Koulujen yhteiset oppilaaksi oton periaatteet

Noudatetaan Helsingin kaupungin antamia periaatteita oppilaaksi otossa.

3b) Palautteen ja tiedonvaihdon toteutuminen lukuvuoden aikana

- Yhteistyöpalaverit 1 (kevällä) ja 2 (syksyllä) eskariopettajien ja alkuopettajien kesken

- Siirtopalaveri 1 helmikuussa: oppilashuoltoryhmä kutsuu päiväkotien (kaikki yhdessä tai kaikki päiväkodit erikseen) eskariopettajat keskustelemaan koulutulokkaista

- Siirtopalaveri 2 syksyllä eskariopettajan ja luokanopettajan välillä (sopivat keskenään ajankohdan, joka heille parhaiten sopii) ts. Leopsin siirtopalaveri

- Kummiluokkatoiminta

4. LEOPSin siirtymisen periaatteet alueella

- Ennen Leopsin siirtymistä kouluun esiopetuksesta vastaava opettaja tarkistaa, että lomakkeessa on huoltajan allekirjoittama lupa suunnitelman siirtämiseen.
- Esiopetuksesta vastaava lastentarhanopettaja tai päiväkodin johtaja toimittaa lapsen esiopetuksensuunnitelmat kouluun tulevalle luokanopettajalle tai rehtorille.
- Esiopetuksesta vastaava opettaja tai päiväkodin johtaja tekee kirjallisen koonnin lähetetyistä lomakkeista (tai kopio saatteista). Koonti säilytetään päiväkodissa.
- Alueellisesti sovitaan siirtämisen käytänteistä. Siirtämisessä noudatetaan salassapitovelvollisuuksia. Mikäli suunnitelmat lähetetään postitse koululle, tulee niiden olla suljetussa kuoressa. Mukana tulee olla saate, josta käy ilmi lähettävä päiväkotio, lähetetyt suunnitelmat ja vastaanottajan nimi.
 - * Leopsit siirtyvät kouluille viimeistään kesäkuun puoliväliin mennessä
 - * Leopseja säilytetään koulussa lukittavissa kaapeissa tai kassaholvissa
 - * Leopsit palautetaan oppilaan vanhemmille 1. kouluvuoden aikana
 - * Leopsin siirtopalaverista sovittava eskariopettajien ja 1. luokan luokanopettajien kesken viimeistään heti koulun alettua.

5. Yhteistyön tarkennetut alueelliset tavoitteet

5a) tavoitteet aikuisten väliselle yhteistyölle

- yhteisen toiminnan suunnittelu ja aiemmin toteutuneen arviointi
- opetuksellisiin ja kasvatuksellisiin ratkaisuihin vaikuttavan tiedon välittäminen koulujen ja päiväkotien välillä
- toinen toistemme tunteminen - avoin vuorovaikutus
- tiedotetaan vanhemmille koulun ja päiväkodin välisestä yhteistyöstä ja näin pyritään helpottamaan lapsen siirtymistä esiopetuksesta kouluun
- työn ilon vahvistaminen
- ammatillista kehittymistä tukevan ja lisäävän keskustelun jatkuva ylläpitäminen mm. yhteisissä koulutustilaisuuksissa ja yhteistyöpalavereissa

5b) tavoitteet lasten kanssa tehtävälle yhteistyölle

- kouluun siirtyminen olisi turvallista ja joustavaa: eskarit oppivat tuntemaan koulun ja sen ympäristöä, luokanopettajia sekä 1.-2. luokan oppilaita
- oppimisen halun ja ilon säilyttäminen jatkumona

6. Vakiintuneet yhteistyön toimintamuodot

- Alueella pidetään ENSIO-tapaamisia, joissa alueen (Pakila, Paloheinä, Maunula,

Torpparinmäki) koulujen ja päiväkotien opettajat kokoontuvat vaihtamaan yhteistyöideoita ja keskustelemaan ajankohtaisista asioista. Ensio järjestää myös yhteisiä koulutustilaisuuksia.

- Kevään (helmikuu) nivelpalaveriin osallistuu oppilashuollon ryhmä ja näin voidaan suunnitella tarvittavia tukitoimia jo keväällä

- AERO (alueellinen erityisopettaja) ja KELTO (kiertävä erityislastentarhanopettaja) tekevät yhteistyötä alueen erityistä tukea tarvitsevien lasten erityisopetukseen liittyvissä asioissa pedagogisina asiantuntijoina mm.koulujen, huoltajien, päivähoidon sekä muiden asiantuntijoiden kanssa.

- Maahanmuuttajalasten esiopetuksesta huolehtii Suomi toisena kielenä (S2) alueverkosto.

- Koulun oppilashuoltoryhmä osallistuu esi- ja alkuopetuksen yhteistyön suunnitteluun ja arviointiin. Oppilashuollon jäsenet tekevät yhteistyötä päiväkotien kanssa erityistä tukea tarvitsevien lasten kouluun liittyvissä asioissa.

- Alueella toimii esiopetuksen oppilashuoltoryhmä, jossa on edustettuna päivähoitoalueen päälliköt, KELTO:t, Ensio-verkon edustajat, edustajat perhekeskustoiminnasta, perheneuvolasta, terveydenhuollosta sekä S2-aluevastaava (liite:päätösluettelo)

Liite 2.

OSALLISTUMISTODISTUS

XXXX on osallistunut päiväkotikielun
esiopetukseen toimikaudella XXXX – XXXX.

Helsingissä XX.X.XXXX

Hyvää jatkoa koulutielle toivottavat